

СТАНОВИЩЕ

на доц. д-р Гена Георгиева Грънчарова, д.м.
за дисертационния труд на **ас. Стела Дюлгерова** на тема
„Мотивация и проблеми на продължаващото обучение на медицинските
сестри (проучване в Плевенска област)“

Със заповед № 2711/15.10.2019 г. на Ректора на МУ-Плевен съм определена за член на Научното жури по процедурата за защита на дисертационния труд на **ас. Стела Йорданова Дюлгерова**, докторант на самостоятелна подготовка към Катедра „Общественоздравни науки“, Факултет „Обществено здраве“, Медицински Университет – Плевен, професионално направление: 7.4. Обществено здраве, Научна специалност „Управление на здравните грижи“.

С протокол № 1/18.10.2019 г. от първото неприсъствено заседание на Научното жури съм определена за изготвяне на становище.

1. Кратки данни за кариерното развитие на докторантката

Ас. Стела Дюлгерова е родена на 28.11.1962 г. в гр. Плевен. През 1982 г. завършва специалност „Медицинска сестра“ – общ профил в ИПЗК „Д-р Пейо Бешев“ гр. Плевен, а през 1994 г. придобива полувисше образование в същия институт. Завършва висше образование на ОКС „Бакалавър“ по „Управление на здравните грижи“ през 2003 г., а през 2005 г. и ОКС „Магистър“ по същата специалност и професионална квалификация по здравен мениджмънт в МУ - Плевен.

Професионалният опит като медицинска сестра на ас. Дюлгерова започва в Клиника по обща психиатрия – мъже на УМБАЛ – Плевен, където през 2005 г. е назначена за старша медицинска сестра. От 3.09.2011г., след конкурс е назначена за асистент в катедра „Сестрински хирургични грижи“ към Факултет „Здравни грижи“ при МУ-Плевен, където работи и до момента.

2. Актуалност на дисертационния труд

Актуалността на темата на дисертационния труд се определя от бързо нарастващите потребности на медицинската практика и от непрекъснато повишаващите се изисквания на обществото от качествени и безопасни здравни грижи. Това поставя продължаващо обучение/учене през целия живот като неотменимо задължение на медицинските сестри да бъдат в крак с развитието на новите технологии, да притежават висока професионална

подготовка и личностни качества, непрекъснато да надграждат, поддържат и усъвършенстват своята квалификация, за да могат да отговорят на нарастващите изисквания към сестринската професия.

3. Оценка на съдържанието на дисертационния труд

Дисертационният труд „Мотивация и проблеми на продължаващото обучение на медицинските сестри (проучване в Плевенска област)” е структуриран според изискванията за този вид научен труд: литературен обзор, цел, задачи и методика на проучването, резултати и обсъждане, изводи, приноси и препоръки. Съдържа 198 страници и е онагледен с 35 фигури, 25 таблици и 3 приложения. Библиографският списък включва 216 литературни източника, от които 105 на кирилица и 111 на латиница. Над 90% от включените в библиографския списък източници са от последните 10 години.

В глава първа „Литературен обзор”, докторантката в 7 раздела прави критичен анализ на достъпната литература по проблема. Докторантката демонстрира много добра осведоменост по разглеждания проблем. Направеният литературен обзор е в обем от 57 страници (около 30% от дисертационния труд). Проучени са формите, методите и факторите за продължаващото обучение в сестринството, както и значимостта на ученето през целия живот за съсловието. Описана е ролята на БАПЗГ за развитие на продължаващото обучение на медицинските сестри. В него са дефинирани основните понятия „продължаващо обучение“ и „учене през целия живот“ и са отнесени към съществуващата нормативна база в Европейския съюз и у нас. Направен е анализ на проучвания за състоянието и развитието на продължаващото обучение у нас и в чужбина.

В глава втора „Цел, задачи и методика на проучването” подробно е разработена методологията на проведено изследване, включваща цел, задачи, хипотези, постановка и етапи на проучването. В своята същност то представлява медико-социологическо проучване, при което са използвани социологически методи (документален, SWOT анализ, анкетен метод) и прецизно подбрани статистически методи за описание и анализ на резултатите.

В глава трета „Резултати и обсъждане” в 6 подраздела докторантката представя резултатите от своите проучвания.

Чрез SWOT анализ ас. Дюлгерова установява силните и слабите страни на организацията на продължаващото обучение на медицинските

сестри у нас. Направена е социо-демографска характеристика на участващите в проучването медицински сестри по 4 основни идентификационни признаци (пол, възраст, трудов стаж и вид здравно заведение), а на студентите – дипломанти по възраст и пол. Проучена е готовността на медицинските сестри за включване в различни форми на продължаващо обучение, както и мотивиращите ги фактори. Особен интерес представляват получените резултати, относно демотивиращите фактори, пречещи на медицинските сестри да се включват активно в продължаващото обучение. Като такива респондентите най-често посочват: недостиг на финансови средства, неприложимост на наученото в практиката, пречки от страна на работодателя и др. Много сериозен демотивиращ фактор, според анкетираните медицински сестри е и ниският обществен престиж на професията у нас.

Проучено е и мнението на студенти-дипломанти от специалност „Медицинска сестра“, което показва, че те още от „студентската скамейка“ осъзнават необходимостта от продължаващо обучение. Интерес представлява и извършения сравнителен анализ на мнението на медицинските сестри и студентите-дипломанти. Налице е явно съответствие на мнението на двете групи респонденти по съществените въпроси на изследваната тематика.

Разработен е Наръчник за продължаващо обучение на ръководителите по здравни грижи в терапевтичните звена на болничната и извънболничната здравна помощ, който би спомогнал за повишаване на мотивацията на медицинските сестри за включване в различни форми на продължаващо обучение.

В глава четвърта „Изводи, приноси и препоръки“ са представени 10 основни извода, които добре характеризират получените резултати. На основата на тези обобщения са направени препоръки към ръководителите по здравни грижи, висшите медицински училища и БАПЗГ, които биха повишили ефективността на продължаващото обучение у нас.

Приемам посочените теоретични и приложни приноси на дисертационния труд.

Докторантката има публикувани 4 статии по темата на дисертационния труд в български списания. Направени се и 3 научни

съобщения, от които 2 са на международни конференции в чужбина и една в България.

Авторефератът е структуриран според изискванията, съдържа 59 страници и отразява добре основните резултати от проучването.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни и приложни приноси и отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и на специфичните изисквания на Правилника на МУ-Плевен за прилагане на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантката Стела Йорданова Дюлгерова притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „Управление на здравните грижи“, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Предвид горе изложеното, убедено давам своята положителна оценка за дисертационния труд и предлагам на почитаемото научно жури да присъди **на ас. Стела Йорданова Дюлгерова** образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Управление на здравните грижи“ от професионално направление „Обществено здраве“.

6.11.2019 г.

Изготвил становището:

(доц. д-р Г. Грънчарова, д.м.)